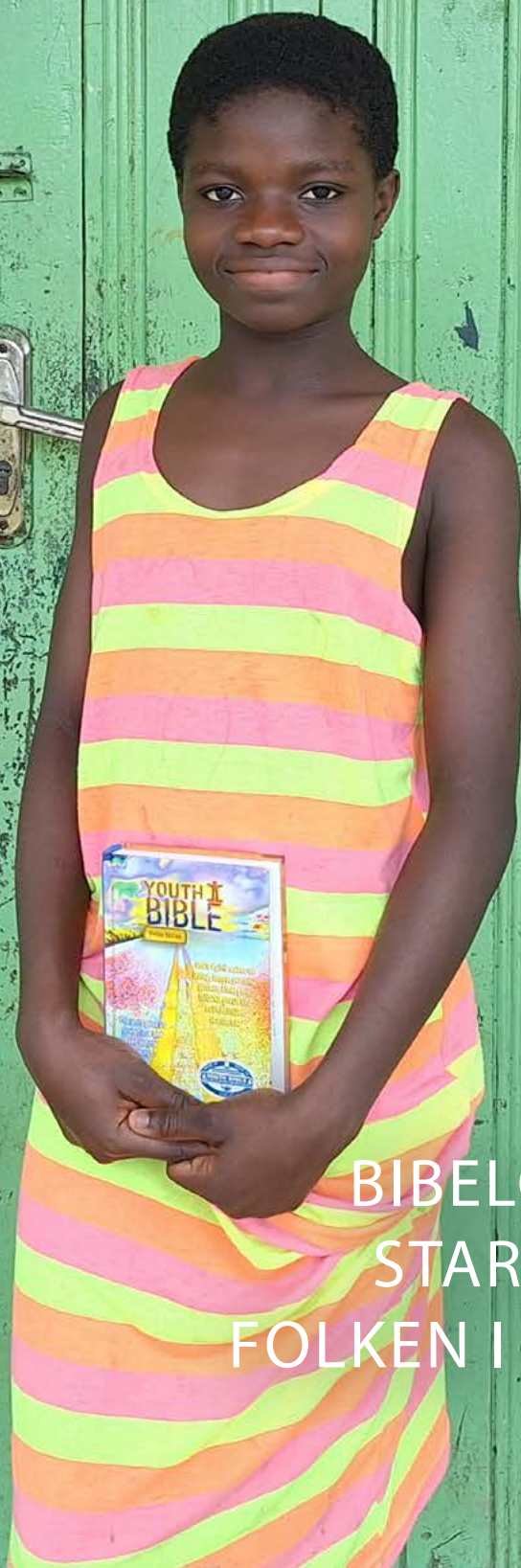

K Bibel

EN TIDNING FRÅN SVENSKA BIBELSÄLLSKAPET *nr 3/2026*

BIBELÖVERSÄTTNING SKAPAR
STARKARE IDENTITET BLAND
FOLKEN I GHANA OCH MYANMAR

Svensk bibelhistoria skapas när Nya testamentet 2026 lanseras på Bokmässan i Göteborg den 24 september. / sid 5–7

Läskunnighetsprojekt och bibelöversättning gör Bibeln tillgänglig i Ghana. / sid 10–11

Under 2025 publicerades bibelöversättningar på 100 språk. / sid 8

”Bibelöversättningen är mycket mer än ett översättningsprojekt – den är också ett bidrag till språkrevitalisering och kulturell återupprättelse.
Ann Ristin Skoglund,
lulesamisk översättare
/ sid 15

NT-ligen

Det är bråttom!

Av världens drygt 7 000 kända språk är det ett stort antal som tyvärr håller på att försvinna för alltid. Inte sällan är det bara en handfull personer som talar språket.

Vid Uppsala universitet finns en professor i lingvistik som heter Harald Hammarström. Han reser runt i världen för att dokumentera språk som är på väg att dö ut. På Uppsala universitets webbplats går det att läsa om hans resor. Nya Guinea – där många språkgrupper finns – är i fokus.

Ett språk som han detta år dokumenterar heter *mor*. Det är 26 personer som talar språket av ungefär 100 personer som etniskt tillhör gruppen. Utmaningen är att många byter språk till indonesiska eftersom de söker sig till städerna där ingen förstår deras språk. Det tar ungefär tre år att kart-

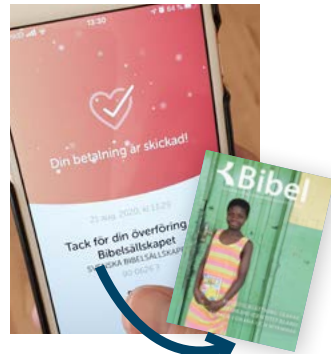
lägga språket, skriva en grammatik och en ordlista.

– Det har alltid varit så att större språk käkar upp småspråk. Men nu sker det i en helt otroligt accelererad skala i och med globaliseringen, säger Harald Hammarström.

För Harald är språk nyckeln till människans historia. Genom att dokumentera språken ökar möjligheterna att förstå hur språk utvecklats. För bibelsällskapsrörelsen är forskare som Harald oerhört viktiga. Utan kunskaper i lingvistik går det inte att översätta Bibelns ord till nya folkgrupper. I vår egen del av världen finns också hotade språk, som exempelvis lulesamiska, som det går att läsa mer om i artikeln på sidan 15 i tidningen.

123

MILJONER MÄNNISKOR SAKNAR FORTFARANDE MÖJLIGHET ATT LÄSA ELLER HÖRA EN DEL AV BIBELN PÅ SITT EGET SPRÅK.

Swish – så kommer tidningen!

Även du som ger en bibelgåva via Swish får tidningen BIBEL som en givarbonus. Alla medlemmar och aktiva givare får tidningen för information och fördjupning.

Bevingade ord ur
Bibeln

”Även dären
anses vis om
han tiger”

Betydelse: Tystnad kan uppfattas som klokhet då den som avstår att tala inte avslöjar sin okunnighet.
Ursprung: Bibelordet fortsätter: "... och klok så länge han håller mun." Ordspråksboken 17:28

Bibeln – Gemensam för alla kyrkor

Denna höst får vi ta emot Nya testamentet i förändrad språkdräkt – NT 2026. Det är första gången som Bibelsällskapet står bakom en stor översättning av Nya testamentet till svenska. När NT 81 kom var det en statlig bibelkommission. Nu är det kyrkornas egen översättning. Visst var kyrkor och samfund engagerade också förra gången men nu är det tydligare.

ATT BIBELN är alla kristnas gemensamma inspiration märktes också lördagen den 15 augusti, när många var samlade i Storkyrkan i Stockholm för att fira att Nya testamentet funnits på svenska i 500 år. Vilken härlig, ekumenisk uppslutning. Den ekumeniska rörelsen är något att vara tacksam över. Särskilt glad är jag över att så många kyrkor i Sverige och svensktalande Finland står bakom Svenska bibelsällskapet.

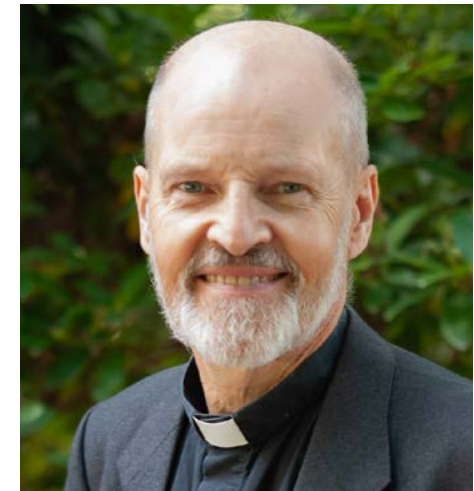
VI ÄR OCKSÅ del av en världsvid bibelsällskapsrörelse. I det här numret berättar vi bland annat om översättning i Ghana och Myanmar. De gåvor från enskilda och församlingar som vi förmedlar till bibelarbete runt om i världen kanaliseras genom olika lokala bibelsällskap, som alla är ekumeniska. Det ger trygghet. Många är med och bär arbetet.

OGH VÅRT SKOLLÄROMEDEL – Bibeläventyret – är också det ett arbete som bärs av kyrkor och samfund tillsammans utifrån visionen att fler skolbarn ska få del av Bibelns berättelser. Våra instruktörer kommer från en rad olika kyrkor.

NÄR JAG ÄR ute och talar om bibelarbetet får jag också prov på att det finns bibelvänner i alla olika kyrkor. Det gör mig oerhört glad. Tillsammans – från våra olika traditioner – får vi vara med och möjliggöra att fler och fler ska få tillgång till Bibeln.

Tack för ditt engagemang!

Anders Göranson
Generalsekreterare

**”Tillsammans
får vi vara med
och möjliggöra
att fler och fler
ska få tillgång
till Bibeln.”**

Anders Göranson

Svenska bibelsällskapet arbetar för att Bibeln ska översättas, spridas och användas.

Vi är en del av världens största bibelrörelse United Bible Societies, UBS. Via UBS arbetar vi tillsammans med drygt 150 andra bibelsällskap för att göra världens mest lästa bok ännu mer känd och tillgänglig.

Tidningen BIBEL ges ut av Svenska bibelsällskapet.

Org nr 802000-3292

Ansvarig utgivare:
Anders Göranson
anders.goranzon@bibeln.se

Redaktör/layoutare:
Sofie Hargemark
sofie.hargemark@bibeln.se

Omslagsbild:
Läskunnighetsprojekt i Ghana stärker en hel befolkning. Foto: UBS.

Tryckeri:
Ljungbergs tryckeri, Klippan, 2026

ISSN 2000-7752

Adress:
Bangårdsgatan 4 A
753 20 Uppsala

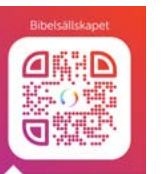
Telefon:
018-18 63 30

Mejl:
info@bibeln.se

Webbplatser:
www.bibelsallskapet.se
www.bibelbutiken.se
www.bibeln.se

Ge en gåva
Välkommen att ge en gåva till Bibelsällskapets arbete!

Swish 900 6263
Pg 90 06 26-3
Bg 900-6263

Bibelsällskapet lanserar: *Upptäck Bibeln*

Ett nyvaknat intresse för kristen tro och Bibeln, en generation som inte har förutfattade meningar och unga människor med stor nyfikenhet.

Återkommande under det senaste året har det skrivits – både i kristen och i sekulär media – om detta nyvaknade intresse. Något är på väg att förändras. Tajmingen hade därför inte kunnat vara bättre när Bibelsällskapet lanserar introduktionskursen *Upptäck Bibeln* den 24 september.

TEXT OCH BILD: OLOF BRANDT

MATERIALET BESTÅR av ett gediget kurspaket för sex träffar som innehåller allt som du som ledare behöver för att introducera Bibeln, dess böcker, tankar och människor. Ni får sex fullmatade träffar med ett professionellt videomaterial, arbetshäfte och samtalsfrågor som hjälper er grupp att möta Bibeln. Viktigt att betona är att det är en bibelkurs och inte en kurs i NT 2026, vilken översättning som ni än använder så kan ni genomföra kursen.

MÅLGRUPPEN ÄR personer som inte har någon stark relation till kyrkan och som många gånger kan väldigt lite om Bibeln, men där det finns ett intresse och en nyfikenhet kring att lära sig mer. En målgrupp som växer om vi får tro statistiken.

Varje kurstillfälle består av två videogenomgångar på cirka tio minuter som ger grunden till samtalet. I dessa får du möta våra programledare som ger ett grundläggande innehåll, experter som får dela med sig av sin kunskap, vanliga människor som tänker högt om sin relation till Bibeln, och även ett par bibliska personer som kommer till liv genom dramatisering. Varje samling beräknas ta cirka 1,5 timme.

KURSENS UPPLÄGG bygger på en genomgång av Bibeln utifrån en förenklad tidslinje av den bibliska historien där alla Bibelns böcker och dess berättelser placeras in i sin kontext. Du som ledare behöver ingen förkunskap annat än att du ska vara beredd att leda samtalen.

I materialet finns enkla guider för dig som ska leda samtalet. Fortbildning för samtalsledare finns till exempel hos flera studieförbund.

SAMLINGARNAS INNEHÅLL:

Om jag säger Bibeln, vad säger du då?

Första samlingen hjälper deltagaren att upptäcka Bibeln som något större än en bok som alla andra i bokhyllan. Vi börjar i frågan: "Vad tänker du på när jag säger 'en bibel'?" och visar att Bibelns berättelser fortfarande formar människor och samhällen. Det blir också en snabb översikt av hela Bibelns berättelse.

Skapelsen och urhistorien – människans plats och ansvar

Först utforskar vi skapelseberättelserna och funderar på varför vi finns till och vilket ansvar vi har i världen. Vi går vidare och speglar oss i Bibelns första berättelser och reflekterar kring människans val och kampen mellan gott och ont. Vi rör oss kring frågor om frihet, ondska och människovärde.

Gamla testamentet – berättelser att spegla sitt liv i

Sedan öppnar vi resten av Gamla testamentets värld. Vi ser hur många berättelser återkommer i flera religioner. Bibelns första del är inte en förhistoria, utan en rik samling mänskliga berättelser i vilka vi kan spegla våra liv.

Jesus och uppståndelsen – kärlekens kraft och dess konsekvenser

Nu möter vi Jesus i hans historiska sammanhang. Först möter vi honom som förkunnare och helare och sedan följer påskens händelser och de historiska perspektiven på hans död och uppståndelse. Samlingen ger deltagaren en bild av hur Jesus förändrade människor och varför hans

liv och död fortfarande väcker frågor och förundran.

Den första kyrkan – gemenskapens form och människors värde

Vi följer de första kristna och ser hur de försökte leva ut det Jesus sagt och gjort. Vi får möta de omväxlande miljöer där den tidiga Jesusrörelsen spreds. Samlingen hjälper deltagaren att se likheterna med vår egen tid och väcker frågor om hur vi själva bygger gemenskap.

Hoppet – Bibelns framtidsvision och Bibeln i vår egen tid

Kursen avslutas med framtiden. Först smakar vi på Uppenbarelsebokens stora teman: kampen mellan gott och ont och visionen av det yttersta goda. Sedan utforskar vi hur Bibeln ger hopp för världen, för människor och för framtiden.

BIBELSÄLLSKAPET samarbetar med studieförbunden Bilda och Sensus för genomförandet av kurserna och genom dem kan ni enkelt få hjälp för uppstart och fortbildning av studiecirkelledare.

Kursen är kostnadsfri men arbetsmaterialet kostar en slant. Detta går att beställa via studieförbunden eller Bibelsällskapet.

HAR DU FRÅGOR om kursen kan du kontakta Olof Brandt, olof.brandt@bibeln.se

Läs mer och se trailer via
QR-koden eller surfa in på
bibelsallskapet.se/upptackbibeln

Nya testamentet 2026

Den 24 september skapas bibelhistoria

Om du är i närheten av Göteborg den 24 september har du chansen att vara med om en viktig tidpunkt i svensk bibelhistoria. Klockan 11.00 lanseras Nya testamentet 2026 på Bokmässan i Göteborg. Det blir fanfar, tal och samtal. Senare på kvällen högtidlighålls lanseringen i Göteborgs domkyrka med konsert och mingel. I och med lanseringen går även startskottet för flera månader av lanse-ringsturné och firanden!

Att arbeta fram en ny bibelöversättning är ett långt projekt. Stilister, bibelvetare, konsulter, referensgrupper och vanliga läsare har läst, funderat, vänt och vridit på formuleringar under många år och så till slut denna septemberdag 2026 får alla bibelläsare äntligen möjlighet att läsa en helt färsk bibelöversättning.

TEXT: OLOF BRANDT, KOMMUNIKATÖR
FOTO: OLOF BRANDT, SOFIE HARGEMARK, UNSPLASH.COM

LANSERINGEN I Göteborg är startskottet på ett halvår fullt av evenemang på olika platser i Sverige och Finland där Bibeln lyfts fram. Allt ifrån dess historiska vikt för kultur och samhälle – Nya testamentet firar passande nog 500 år på svenska – till Bibelns användning i dag. Det kommer att ske mängder med föredrag, samtalskvällar, firanden och gudstjänster under andra halvan av 2026. Du kan se en bråkdel av de evenemang som sker i listan på nästa sida. En utförligare lista hittar du på sidan 23. Mycket sker även utan att vi vet om det. Bibeln är kort och gott väldigt aktuell.

VARJE GÅNG DET kommer en ny översättning finns det goda möjligheter till förnyade samtal. Bibelsällskapet drivs av visionen att Bibeln ska bli översatt, känd,

spridd och använd. Den formuleringen säger tydligt att en ny översättning bara är första steget. Att Nya testamentet 2026 nu finns är en viktig pusselbit, men inte hela bilden. Frågan blir nu vad översättningen ska användas till och där står inte Bibelsällskapet med alla svar. Det är delvis upp till kyrkorna, men framför allt är det upp till alla de som är nyfikna på Bibeln, de som läser den varje dag men också de som aldrig ens öppnat den.

VARE SIG DU har en bibel som du är nöjd med eller om du gärna skulle byta till en annan översättning så kan en ny översättning ge förnyat liv, ställa nya frågor, inbjuda till reflektion och utmana till fördjupande samtal. Kända texter kan få nytt liv och nya favoriter kan uppstå.

SVERIGE HAR en lite speciell historia där kungen och staten har haft ansvar för att nya översättningar ska komma till. Det har lett till att i många sammanhang har enbart en översättning varit aktuell och mer sällan flera olika. Detta trots att det genom historien gjorts mängder med projekt där andra bibelöversättningar tagits fram. I nutid finns ett flertal aktuella översättningar som används av bibelläsare.

NU KOMMER vi dock till lite av en brytpunkt då staten lämnat uppdraget att leda översättningsarbetet och Bibelsällskapet har tagit över. Det kommer sannolikt aldrig en ny översättning med den enande kraft som en ”av kungen gillad och stadfäst” översättning hade. NT 2026 har inte tagits fram för att bli ”DEN enda” översätt-

ningen, däremot hoppas vi att den ska bli väl använd. Vi står nu i en tid då det finns flera högkvalitativa översättningar, med lite olika översättningsprinciper, som sam-existerar. Bibel 2000 kommer att fortsätta användas, tillsammans med NT 2026, Folkbibeln, Kärnbibeln och nuBibeln, för att bara nämna några. Så har ju varit fallet för många språk sedan länge.

MÅSTE JAG BYTA bibel nu? Det korta svaret är ”nej”. Det kan så klart vara så att din församling väljer att börja använda NT 2026 som bibel i gudstjänsten men ingen tvingas att byta bibel. Se det snarare som en möjlighet att få hjälp i din bibelläsning, eller dina studier, med ytterligare en högkvalitativ resurs till. För några blir NT 2026 den bibel som ligger närmast om hjärtat och läses dagligen, för andra blir den en uppslagsbibel som används för att jämföra och analysera och för ytterligare någon blir den ett böneredskap.

HUR DU ÄN kommer ta emot NT 2026 i ditt eget liv vill vi utmana dig att vara öppen för vad en ny bibelöversättning kan ge. Dels kommer det att talas om Bibeln i det offentliga rummet, vid fikabordet, personalköket eller i vänskapskretsen, ”har ni hört att det kommit en ny bibelöversättning?”. Det är alltså ett perfekt tillfälle att bjuda in till kurser, samtal eller bibelstudier. Kanske starta en *Upptäck Bibeln*-kurs, se sida 4.

DET ÄR DOCK inte bara för andra människor som NT 2026 kan vara en katalysator. Vi ber att översättningen ska öppna upp Bibelordet för dig och dina närmaste. Om det är genom daglig bibelläsning, eller genom att ni möts för att samtala om bibeltexten och vad den kan ge er i era liv, hoppas vi att den ska få vara till glädje, inspiration och utmaning.

NU ÄR NT 2026 översatt. Det som återstår är att den ska få leda till att Bibeln blir känd, spridd och använd!

- NT 2026 ...**
- är framtagen av Svenska bibelsällskapet
 - blir tillgänglig den 24 september, som tryckt bok och digitalt via bibeln.se
 - följer fastställda principer (se bibelsallskapet.se/nt2026)
 - är ekumeniskt präglad

Urval ur lanseringen

- 24–27 sep Bokmässan och andra evenemang i Göteborg
- 8–11 okt Uppsala
- 16–18 okt Jönköping
- 22–25 okt Bokmässan Helsingfors
- 5–9 nov Malmö och Lund
- 12–15 nov Bibeldagar i norr, Älvsby Folkhögskola och Luleå
- 15–18 nov Hanaholmen och Finland
- Se mer detaljerat schema på sidan 23.

Den 3 oktober 2025 lanserades en reviderad översättning av Bibeln på acholi i norra Uganda. Den nya utgåvan ska göra bibeltexten tydligare och mer tillgänglig för dagens läsare. Vid lanseringen beskrev generalsekreteraren för Ugandas bibelsällskap, Peter Sserumaga, översättningen som "en bro mellan generationer".

Bibeln översatt till fler språk – men tusentals återstår

Aldrig tidigare har Bibeln funnits på så många språk som i dag enligt United Bible Societies kartläggning. Ändå saknar miljontals människor fortfarande en enda bibeltext på sitt modersmål. Bakom statistiken finns människor, språk och kulturer – och ett översättningsarbete som fortsätter över hela världen. Svenska bibelsällskapet är en del av det arbetet.

TEXT: LOTTA RING BILDER: UNITED BIBLE SOCIETIES

VÄRLDEN RYMMER 7 393 levande språk. Vid slutet av 2025 fanns hela Bibeln översatt till 795 av dem. Ytterligare språk har Nya testamentet eller delar av Bibeln, men på 3 272 språk finns fortfarande ingen bibeltext alls. Omkring 123 miljoner människor saknar därmed möjlighet att läsa eller höra ens en del av Bibeln på sitt eget språk. Siffrorna kommer från United Bible Societies, UBS,

den globala gemenskap där Svenska bibelsällskapet ingår tillsammans med 155 ytterligare bibelsällskap i olika länder.

UNDER 2025 publicerades nya eller reviderade bibelöversättningar på 100 språk, som tillsammans talas av 566 miljoner människor. Av dessa lanseringar var 66 så kallade förstaöversättningar – bibeltexter på språk som tidigare

saknat just den delen av Bibeln. Det kan handla om ett evangelium eller Nya testamentet. I andra fall blir den sista delen av ett mångårigt arbete klar och en språkgrupp får för första gången hela Bibeln.

FÖR MÅNGA MÄNNISKOR är flerspråkighet en självklar del av vardagen. Man kan arbeta och studera på ett nationellt majoritetsspråk, men tala ett annat språk hemma. Det är ofta modersmålet som bär minnen, känslor, sånger och berättelser. Därför kan det göra stor skillnad att få möta Bibeln på sitt eget språk – det som ibland kallas hjärtats språk.

Att någon behärskar ett större språk betyder alltså

inte nödvändigtvis att behovet av en bibelöversättning till modersmålet försvinner. Det märks inte minst när en text handlar om livets stora frågor. Ord om sorg, kärlek, skuld, hopp och tro får en annan närhet när de uttrycks på det språk man har vuxit upp med.

EN BIBELÖVERSÄTTNING börjar därför med människor. Vilket språk använder de hemma, i kyrkan och i samhället? Hur väl förstår olika generationer språket? Finns ett etablerat skriftspråk? Hur ska texten fungera för både läsning och lyssnande?

Själva översättningen är sedan ett långsiktigt lagarbete. Översättare gör utkast som

På hur många språk finns Bibeln?

Statistik baserad på uppgifter från årsskiftet 2025/2026.

granskas av andra i teamet och provas av människor som faktiskt talar språket. Bibelvetenskap, språkvetenskap och kunskap om den lokala kulturen behöver mötas. Översättningskonsulter kontrollerar bland annat att texten återger grundtextens innebörd och samtidigt är naturlig och begriplig på målspråket.

Det är en process som kan ta många år. Ett ord kan behöva diskuteras, en formulering testas och göras om. Människor ur språkgruppen får läsa eller lyssna och reagera: Förstår vi detta? Skulle vi verkligen säga så här? Betyder ordet

samma sak för en ung människa som för en äldre?

BIBELÖVERSÄTTNING kan också få betydelse långt utanför kyrkan. För små språk kan arbetet bidra till att utveckla och bevara skriftspråk, ord och berättartraditioner. Av de översättningar som rapporterades under 2025 fanns tio på språk som klassificeras som hotade. En bibelöversättning kan på så sätt också bli en del av ett språks dokumentation och kulturarv.

SAMTIDIGT FÖRÄNDRAS formerna för delande av Bibeln. Bibeln är inte längre bara en

tryckt bok. Översättningar publiceras digitalt, som ljudfiler och på teckenspråk som filmklipp. Det gör Bibeln tillgänglig för människor som inte kan eller har svårt att läsa tryckt text. Under 2025 publicerades exempelvis Galaterbrevet på svenskt teckenspråk som en del av arbetet med TSP-Bibeln, Teckenspråksbibeln.

DEN DIGITALA utvecklingen har inte gjort den tryckta Bibeln överflödigt. Under 2025 distribuerade bibelsällskapen fortfarande 22,4 miljoner tryckta helbiblar. I delar av världen där internetuppkoppling, elektricitet eller tillgång till digital utrustning är osäker kan den tryckta boken dessutom vara det mest tillgängliga formatet. Uppdraget är därför att göra bibeltexten tillgänglig i den form människor faktiskt kan använda – oavsett om det är i en bok, i mobilen, som ljud eller film.

OCKSÅ SVERIGE ÄR EN del av den pågående översättningshistorien. År 2019 lanserade Bibelsällskapet den nordsamiska helbibeln, och arbetet fortsätter med bibelöversättning till sydsamiska, lulesamiska och meänkieli. Den senaste i raden är NT 2026, Svenska bibelsällskapets nya översätt-

När Bibeln på nasa yuwe lanserades fick Colombias näst största ursprungsfolk sin första översättning. Bibeltext gavs även ut i barnbibelformat.

ning av Nya testamentet till svenska. Behovet av nyöversättning upphör nämligen inte när ett språk en gång har fått en bibel. Språk förändras. Ord får nya betydelser, uttryck försvinner och nya generationer använder språket på andra sätt. Därför behöver gamla översättningar revideras och ibland ersättas av nya.

SAMTIDIGT ÅTERSTÅR att göra den allra första översättningen för tusentals språk som saknar bibeltext. Just där finns en viktig del av det gemensamma internationella uppdraget. Svenska bibelsällskapet arbetar inte ensamt, utan tillsammans med andra bibelsällskap, lokala kyrkor, översättare och språkgrupper.

I DET HÄR NUMRET av BIBEL möter vi två av dessa arbeten som vi också samlar in pengar till i år. I Ghana stöder Svenska bibelsällskapet översättningen till gurene, tillsammans med insatser för läskunnighet. I Myanmar pågår arbetet med Gamla testamentet på laymyo – den första översättningen till språket. Arbetet fortsätter trots konflikt, avskurna vägar och osäkra kommunikationer. För bakom varje siffra i den globala statistiken finns samma fråga: Kan jag få läsa och förstå Bibeln på mitt eget språk?

Tillgänglighet handlar inte bara om språk. Under 2025 lanserade Ghanas bibelsällskap för första gången Bibeln på asante twi i punktskrift/braille – ett viktigt steg för att också synskadade ska kunna läsa Bibeln på sitt eget skriftspråk.

Läs- och skrivprojekt och bibelöversättning går hand i hand för att förvandla liv

I västra Ghana bor en stor del av den esahietalande befolkningen. Jorden är bördig och 70% av världens kakao odlas här och i grannlandet Elfenbenskusten. Trots de stora naturtillgångarna är fattigdomen utsträdd. Inte minst på grund av korruption och att det mesta av chokladen förädlas av stora internationella producenter. Läs- och skrivprojektet hjälper människor ut ur utsattheten och stärker dem genom utbildning och kunskap om deras rättigheter.

Teamet som översätter Bibeln till gurene består av Joseph Akolgo, Sylvanus Apurika och Samuel Amoa. De visar här stolt upp Nya testamentet på som lanserades 2021. Arbetet med Gamla testamentet fortgår.

Vad krävs för att Bibeln ska bli tillgänglig? Räcker det med att den översätts och distribueras ut? På många håll i världen finns en brist på läskunnighet. Då spelar det ingen roll om du har en bibelöversättning på ditt språk – bibelordet är ändå inte tillgängligt för dig.

Detta är en verklighet för många av de esahie- och gurenetalande i Ghana. Bland de två folken är det endast 25 procent av de vuxna som kan läsa och skriva. Och många av de som är läskunniga kan inte läsa och skriva på sitt eget språk, då undervisningen i skolan sker på antingen engelska eller det dominerande språket twi.

TEXT OCH BILD: SOFIE HARGEMARK, PROJEKTKONSULENT

BIBELSÄLLSKAPET i Ghana arbetar med att översätta Bibeln till de inhemska språken. Det finns cirka 80 stycken. I samband med det arbetet gör de också en undersökning på hur stor läskunnigheten är bland befolkningen. Där det behövs, startas läskunnighetsprojekt.

Bristen på utbildning gör de esahie- och

gurenetalande utsatta och fattigdomen är utbredd. Andra folk ser ner på dem på grund av detta och många vågar inte ens tala sitt eget språk utanför regionen på grund av människors nedsättande kommentarer och gliringar.

2020 STARTADE bibelsällskapet i Ghana läs- och skrivprojekt för dessa människor. Genom projektet får deltagarna inte bara lära sig att läsa och skriva, utan de får även kunskap i hälsofrågor, klimat och miljö, alternativa försörjningsätt och mänskliga rättigheter. Projektet gör också att människor får ett nytt självförtroende.

BIBELN PÅ ESAHIE lanserades i november 2020. I och med översättningen skapades

också skriftspråket, vilket är en anledning till att läs- och skrivprojektet är av stor vikt för folket.

Millicent Sakyi bor i västra Ghana och talar esahie. Hon är 26 år och deltog i undervisningen för tre år sedan. Hon vittnar om hur projektet har påverkat hennes liv genom kunskapen och det ökade självförtroendet.

– Jag har gått in som ideell instruktör och håller i en egen läs- och skrivklass på *Divine Preparatory School*. Nu har jag fått en anställning i skolan för att undervisa i andra ämnen också. Jag är tacksam att detta beslut öppnade en dörr för mig, berättar hon.

FOTO: BIBELSÄLLSKAPET I GHANA

Samuel Akariya är glad och stolt över att äntligen kunna läsa och skriva. Det största är att han nu kan hjälpa sina barn med läxorna.

SAMUEL AKARIYA tillhör guresifolket vars modersmål är gurene. Han är 53 år och har levt hela sitt liv utan att kunna läsa och skriva. Något som har varit särskilt smärtsamt var när hans barn började i skolan och han inte kunde hjälpa dem med läxorna.

– Jag längtade efter att kunna hjälpa dem, men kände mig maktlös då jag inte förstod orden i deras skolböcker.

Detta förändrades när läs- och skrivprojektet startades i hans by. Han berättar att han gradvis har lärt sig läsa och skriva. I dag kan han med självförtroende läsa enkla texter, skriva sitt eget namn och annan grundläggande information – och viktigast av allt – hjälpa sina barn med skolarbetet.

Numera känner han sig delaktig när informationsblad delas ut i byn och han är tack vare detta mer engagerad i både familjelivet och samhället.

– Projektet har inte bara gett mig läskunnighet utan också självförtroende och värdighet som människa och som far. Det här projektet har gett mig en ny början och förnyat hopp inför framtiden.

NYA TESTAMENTET på gurene lanserades i november 2021. Redan innan lanseringen påbörjades arbetet med att översätta Gam-

la testamentet, något som är efterlängtat av befolkningen. Sylvanus Apurika, som leder översättningsteamet, berättar att det ofta kommer in pastorer och församlingsmedlemmar till deras kontor för att fråga hur arbetet går. Ju fler som lär sig att läsa på språket desto större blir efterfrågan på Bibeln. Tyvärr går arbetet långsamt på grund av bristande finansiering.

ÖVERSÄTTNINGSTEAMET består av – förutom Sylvanus – Joseph Akolgo och Samuel Amoa. När tidningen Bibeln får tag på Sylvanus i slutet av augusti har de fullt upp med att gå igenom Tredje Mosebok tillsammans med en konsult. Vi får ändå några minuter av hans tid.

Vad är era största behov just nu?

– Vi har inte så mycket pengar. Vi behöver medel för driftkostnader på kontoret. Inte minst behöver vi nya datorer, eftersom våra är gamla och går sönder hela tiden.

Varje år samlar teamet referensgrupper för seminarium för att granska de färdiga bibeltexterna. Planen är att de innan årets slut ska ha gått igenom sex stycken bibelböcker. Referensgrupperna består av utvalda ledare från olika kyrkor som har en exegetisk och språklig förståelse.

– Att trycka upp material och att betala för resor och uppehålle för dem kostar 25 000 cedis (drygt 21 000 kronor, reds. anm.), berättar Sylvanus.

HITTILLS HAR de gått igenom en knapp fjärdedel av Gamla testamentet. Förra året lanserades Ruts bok och Jona bok, vilket togs emot med glädje från guresifolket. Nu jobbar de som sagt med att få Tredje Mosebok klar, och för att förbereda för nästa seminarium med referensgrupperna. Då ska de granska texterna ur Första och Andra Kungaböckerna.

Vad är drömmarna inför framtiden?

– Att vi ska få finansiering så vi kan göra en kvalitativ översättning åt guresifolket. När Bibeln är klar kommer det att förändra deras liv.

– Vi uppskattar verkligen Svenska bibelsällskapets givare. Vi är tacksamma för stödet som vi får av er. Det kommer hjälpa oss att slutföra projektet.

Millicent Sakyi gick från att lära sig att läsa och skriva på esahie till att ideellt leda egna klasser. Nu är hon anställd på en skola för att undervisa även andra ämnen.

Den politiska situationen försenade firandet i fyra år. 2024 firade bibelsällskapet Nya testamentet på laymyo vid en särskild lansering. Klädd i rött fick kyrkans ledare Khaw Thai ta emot gratulationerna.

Hela Bibeln på laymyo

För första gången är hela Bibeln på väg att bli tillgänglig på laymyo, ett språk som talas av omkring 46 000 människor i västra Myanmar. Arbetet sker i ett land präglat av väpnad konflikt, där avskurna vägar, strömavbrott och bristande kommunikation är en del av vardagen. Ändå fortsätter översättarna – bok för bok.

TEXT: LOTTA RING BILDER: BIBELSÄLLSKAPET I MYANMAR, MAODOLTE, GUILLE ALVAREZ

LAYMYOFOLKET LEVER främst i södra Chin State i västra Myanmar, bland annat kring Paletwa och floden Laymro. Språket laymyo tillhör den tibetoburmanska språkfamiljen och har omkring 46 000 modersmålstalare. Ett skriftspråk utvecklades på 1970-talet genom ett samarbete mellan lokalbefolkningen och missionären pastor Thla Chhau. I dag används skriftspråket bland annat i sångböcker, böner och brev och av flera församlingar.

NYA TESTAMENTET BLEV det första stora steget. En lokal översättningskommitté

bildades efter önskemål från kyrkor och församlingsmedlemmar. Arbetet inleddes 2017, översättningen blev klar 2019 och Nya testamentet publicerades 2020. I oktober 2024 hölls en särskild lansering.

Men när människorna hade fått Nya testamentet växte längtan efter mer.

– **DEVILL HA HELA** Bibeln på sitt eget språk. Att läsa på modersmålet hjälper människor att förstå texten på djupet och ta den till sig på ett personligt sätt, berättar Gay Blut Paw, översättningskonsulent och projektansvarig vid Myanmar's bibelsällskap.

Att få läsa Bibeln på sitt eget språk gör det lättare att förstå texten på djupet och ta den till sig på ett personligt sätt.

Nya testamentet finns redan på laymyo. Nu pågår arbetet med Gamla testamentet – så att hela Bibeln ska kunna läsas på språket.

Floden Lay Myo, även kallad Lemro, löper genom de trakter där laymyofolket lever i södra Chin State. Avstånden är stora, och för bibelöversättarna kan både resor och kommunikation vara en utmaning.

En kyrka i laymyofolkets område i västra Myanmar. Församlingarnas önskan om bibeltexter på laymyo har varit en viktig drivkraft för översättningsarbetet.

FÖR BU THEIN KAN ett möte innebära en lång resa. Vid ett tillfälle behövde han ta sig från bergsområdet till Yangon för en konsultgranskning. Resan tog fem dagar. På grund av blockerade vägar fick han ta sig fram längs skogsstigar, med motorcykel, till fots och med buss.

– Trots farorna kom han fram säkert och kunde slutföra arbetet, berättar Gay.

Numera kan en del av arbetet göras på distans. Telefonlinjerna i Bu Theins område har varit avskurna, men begränsad tillgång till internet via wifi gör det ändå möjligt att hålla kontakten.

När elektriciteten försvinner används bland annat batterier och solenergi för att hålla arbetet i gång.

Vid en granskning av bibelboken Nehemja våren 2026 samlades församlingsmedlemmar och ledare i Mara Evangelical Church i Yangon tillsammans med Paul, medan Bu Thein deltog via Zoom.

EN ÖVERSÄTTNING BLIR inte färdig vid skrivbordet. Den måste också fungera

Därför pågår nu arbetet med den första översättningen av Gamla testamentet till laymyo. Svenska bibelsällskapet är med och stöder projektet.

TVÅ ÖVERSÄTTARE arbetar på heltid: pastor Bu Thein och pastor Paul. Bu Thein är huvudöversättare och leder en översättningskommitté med fem personer som bor i olika byar. Paul är medöversättare, bor i Yangon och undervisar vid Yangon Lorrian Theological College. Gay Blut Paw fungerar som översättningskonsulent och följer arbetet.

Översättarna delar bibelböckerna mellan sig. Först görs utkast. Därefter granskas texten inom teamet och prövas av människor som själva talar laymyo. Slutligen går den vidare till konsultgranskning, där översättningens innehåll, begriplighet och kvalitet kontrolleras.

ARBETET GÅR STADIGT framåt. Josua, Domarboken, Rut, Första och Andra Samuelsboken samt Första och Andra Kungaboken är färdigöversatta. Under 2026 arbetar teamet vidare med bland annat Esra, Nehemja, Psaltaren, Krönikeböckerna och Ordspråksboken. Omkring sju bibelböcker översätts varje år. Men förutsättningarna är långt ifrån normala. Myanmar har präglats av omfattande väpnade konflikter sedan militären tog makten i en kupp 2021.

I bergsområden där laymyofolket lever har striderna fått svåra konsekvenser. Gay berättar att kyrkor har förstörts och människor tvingats fly. En del församlingsmedlemmar och ledare har tagit sig till Yangon, där Mara Evangelical Church, som också stöder översättningsarbetet, har hjälpt dem med tak över huvudet.

Under våren 2026 var situationen särskilt svår i området där Bu Thein och flera av kommittémedlemmarna bor. Läget har sedan blivit stabillare, men är fortfarande osäkert. Det påverkar möjligheten att arbeta tillsammans med översättningen.

Översättaren Paul Ma Naing och kommittémedlemmen Thing Lung under en workshop på Myanmar's bibelsällskap. Arbetet sker både enskilt och tillsammans, och en del av samarbetet och granskningen sker digitalt.

för dem som ska använda den. Därför får människor ur språkgruppen läsa och reagera på texterna. När översättningar provades i församlingar i Yangon blev skillnader mellan generationerna tydliga.

– **DE ÄLDRE VAR GLADA** och tyckte att orden var tydliga och lätta att förstå. Några av de yngre upplevde vissa ord som djupa och svårare att förstå. Men överlag var de mycket glada över att få läsa på sitt modersmål, berättar Gay.

Sådana reaktioner hjälper översättarna att bedöma inte bara om en formulering är korrekt, utan om den verkligen fungerar för människor som använder språket i dag.

Och själva översättningen är bara början. Teamet har redan börjat fundera på vad som ska hända när hela Bibeln finns på laymyo. De hoppas bland annat kunna ordna bibelläsningstävlingar för olika åldrar och bibelläger för ungdomar och på olika sätt uppmärksamma familjer som läser igenom hela Bibeln.

DET LOKALA ENGAGEMANGET är starkt, men konflikten har gjort det svårare för församlingarna att själva bära kostnaderna. Människor har tvingats lämna sina hem och förlorat sina försörjningsmöjligheter. Internationellt stöd är därför viktigt för att översättningsarbetet ska kunna fortsätta.

För de två översättarna och människorna omkring dem är målet tydligt. Efter Nya testamentet väntar de nu på resten av berättelsen – den dag då hela Bibeln för första gången kan läsas på laymyo.

Laymyofolket lever främst i bergsområden i västra Myanmar. Här finns ett starkt engagemang för att få hela Bibeln på det egna språket.

Översättningen växer fram i nära samarbete mellan översättare, kommittémedlemmar, församlingar och människor som själva talar laymyo. Att granska texterna och se till att de blir både korrekta och begripliga är ett stort ansvar.

MYANMAR ligger i Sydostasien mellan bland annat Indien, Kina och Thailand och har omkring 55 miljoner invånare. Landet är rikt på floder och andra vattendrag. Den mäktiga Ayeyarwady rinner genom stora delar av landet, och fiske har länge haft stor betydelse för både mat och försörjning. Fisk hör tillsammans med ris till basfödan för många människor.

Sedan militärkuppen 2021 har väpnade konflikter drabbat stora delar av Myanmar. Miljontals människor har tvingats lämna sina hem och omkring en tredjedel av befolkningen behöver humanitärt stöd. Strider, avspärrade vägar och störningar i el och kommunikation påverkar människors vardag – och är också en del av verkligheten för dem som arbetar med bibelöversättning.

FOTO: OLOF BRANDT

Psaltaren på lulesamiska gavs ut i bokform 2022. Den finns att beställa via bibelbutik.se

Gamla testamentet på lulesamiska – mer än en bibelöversättning

Sedan 2016 pågår arbetet med att översätta Gamla testamentet till lulesamiska. Översättningsarbetet leds av Svenska bibelsällskapet, med översättningsdirektor Mikael Winninge i spetsen, i nära samarbete med Det Norske Bibelselskap. Teamet består av åtta personer och Ánn Ristín Skoglund är en av dem.

PROJEKTET ÄR UNIKT. Gamla testamentet har aldrig tidigare funnits i sin helhet på lulesamiska. Språket talas både i Sverige och Norge. Det traditionella språkområdet omfattar främst trakterna kring Jokkmokk, Gällivare och Tysfjord.

Lulesamiska räknas av UNESCO som starkt hotat, och många arbetar i dag för att återta och stärka det språk som tidigare generationer ofta förvägrades att använda.

– I det perspektivet blir bibelöversättningen mycket mer än ett översättningsprojekt – den är också ett bidrag till språkrevitalisering och kulturell återupprättelse, menar Ánn Ristín.

2003 PUBLICERADES en lulesamisk översättning av Nya testamentet, hundra år efter den första översättningen till lulesamiska. Arbetet med Gamla testamentet bygger vidare på denna tradition, men innebär samtidigt stora utmaningar. Texterna innehåller historiska och kulturella begrepp som ibland kan sakna direkta motsvarigheter på lulesamiska. Då behöver nya termer utvecklas för att uttrycka detta,

medan begrepp kopplade till herdekultur enkelt kan hämtas från renskötselns värld.

Detta innebär att ett redan existerande ordförråd befästs, samtidigt som det fylls på av nyskapade termer.

UNDER VÅREN 2026 publicerades tjugofyra böcker ur lulesamiska Gamla testamentet digitalt. Dessa går att läsa som provöversättningar på Bibelsällskapets webbplats. Där finns även en lättare revidering av Nya testamentet i sin helhet. Ytterligare böcker kommer att publiceras löpande.

Läsarna ges därmed möjlighet att bidra med tankar och synpunkter till projektgruppen, vilket ska göra översättningsprocessen mer öppen och förankrad i den lulesamiska språkgemenskapen. År 2022 utkom dessutom Psaltaren på lulesamiska i bokform.

– För många lulesamer handlar projektet om något djupt personligt. Att höra och läsa välkända bibeltexter på det egna hjärtetspråket skapar en närhet som är svår att uppnå på ett annat språk. Samtidigt

blir översättningen ett viktigt dokument över språkets rikedom och uttryckskraft. Redan nu används Nya testamentet på lulesamiska som korpus av språkbrukarna för att undersöka olika ord och deras användning, berättar Ánn Ristín.

ÄVEN DEN LÄNGSTA resan har ett första steg. När Gamla testamentet en dag finns i sin helhet kommer det inte bara att vara en milstolpe, utan också ett betydelsefullt bidrag till bevarandet och utvecklingen av lulesamiskan för kommande generationer, både kulturellt och religiöst.

Läs lulesamiska bibeltexter på: bibelsallskapet.se/lulesamiska

Ánn Ristín Skoglund

Jag har kommit att betrakta min kollega Yurii Petrenko i Ukraina som en vän, trots att vi aldrig har träffats ansikte mot ansikte. Vår nästan veckovisa kontakt under kriget började med att jag behövde få uppdateringar om Ukrainas bibelsälls kaps arbete och de utmaningar man ställs inför. Men med tiden har den blivit något mer. Tankar, böneämnen och berättelser ur vardagen går numera åt båda håll.

Det kanske inte borde förvåna mig. Inom United Bible Societies gemenskap blir kollegor runt om i världen ofta som bröder och systrar. Yurii, kommunikations- och projektansvarig vid Ukrainas bibelsällskap, har dessutom ett mycket direkt och personligt sätt att berätta. Hans ord är värda att dela. Så

nu kliver jag åt sidan och låter Yurii själv berätta. Det här är hans tack till alla er som har stöttat bibelarbetet i Ukraina – genom era böner och era gåvor. Och det här är en dag i Yurii liv i Kiev – en dag som är ovanlig för oss, men som har blivit alldeles för vanlig för honom.

INTRODUKTION: LOTTA RING

ARTIKEL: YURII PETRENKO

BILDER: UKRAINSKA BIBELSÄLLSKAPET

En vanlig dag i Kiev ...

EN VANLIG DAG i augusti. Temperaturen är fortfarande ganska hög på dagarna, men på kvällarna börjar det redan bli svalare. Jag tillbringade hela dagen på kontoret och svarade på telefonsamtal från människor som frågade efter biblar ...

”BRODER YURII, var hälsad! Vi har inte träffats, men en pastor från en pingstförsamling i Obukhiv (Kievregionen)

gav mig ditt nummer. De fick barnbiblar av er till sitt läger. Jag heter Oleh och är pastor i Kaharlyk. Vi behöver barnbiblar till barn som bor på ett internat. Vi planerar att besöka dem i september. Skulle ni kunna hjälpa oss? Vi behöver bara 25 biblar. Om det blir några över ger vi dem till familjer som drabbats av kriget. Om det är möjligt, förstås.”

”HERR YURII, jag önskar er god hälsa! Det här är en fanjunkare från en brigad vid Zaporizjzjafronten. Vår fältpräst Oleksandr gav mig ert nummer. Han sade att han har samarbetat med er länge. Skulle vi också kunna bli ’vänner’? I slutet av augusti blir en ny grupp sergeantar färdiga med sin utbildning. När fältprästen var här såg killarna en väldigt vacker bibel i hans händer och frågade om de också skulle kunna få en, om det är möjligt. Ni säger väl inte nej till oss? Vi behöver 30 biblar.”

mig? Jag fortsätter att tjäna våra skadade soldater i Sumy. (Serhii är militärsjukvårdare och även verksam inom Adventistsamfundet. Han besöker skadade soldater på ett militärsjukhus.) Biblarna du gav mig förra gången har redan tagit slut. Skulle du kunna hjälpa mig att fylla på förrådet? Jag tror att 150–200 Nya testamenten skulle räcka ett par månader. Men sedan kommer jag att ringa dig igen.”

SÅDANA FRASER har blivit så välbekanta att man så småningom slutar förvånas över dem.

”Jag behöver 20 biblar.” ”Vi behöver 100 barnbiblar.” ”Vi behöver Nya testamenten.”

Tiotal. Hundratals. Tusentals exemplar.

Som jag har berättat tidigare delas omkring 1 000 biblar och Nya testamenten ut varje dag i Ukraina. Det är ett stort ansvar, men samtidigt också en stor välsignelse.

Den dagen ringde min telefon oavbrutet – och inte bara på grund av telefonsamtalen.

Meddelandena fortsatte att dyka upp: ”Flyglarm har utfärdats.” ”Flyglarmet är över.”

Om och om igen. Om och om igen.

Och ifall någon skulle tvivla på att varningarna verkligen betydde något hördes explosioner någonstans i fjärran och påminde oss om det fruktansvärda krig som fortfarande pågår.

EFTER ATT HA TAGIT emot alla dessa ”beställningar” körde jag lugnt hem. Jag var trött, men inte så mycket av själva arbetet som av den ständiga anspänningen. Vid varje flyglarm är man spänd som en fiolsträng, och den där strängen fortsätter att vibrera i huvudet.

På vägen hem hade jag bara en önskan: att få krama min familj så snart som möjligt, äta middag tillsammans och gå och lägga mig tidigt. När man sover på natten hör man trots allt inte flyglarmet.

NÄR JAG äntligen kommit hem och fått njuta av dessa enkla saker kryper jag snabbt ner i sängen och hoppas att den där hårt spända strängen åtminstone ska kunna slakna lite.

Och så ... en explosion.

Det kändes ovanligt, eftersom flyglarmet bara hade pågått i några minuter och det redan kom en explosion. Med ett litet hopp om att jag kanske bara hade inbillat mig tog jag automatiskt telefonen och kontrollerade varningskanalerna.

Tyvärr var det sant. ”Sex ballistiska robotar är på väg mot Kiev. Nej, nu åtta. Nej, igen ... tolv ...”

Plötsligt ännu en explosion. Smällen är så kraftig att

ekot fortsätter i flera sekunder och marken börjar skaka. Det känns som om skakningarna inte bara upphör, utan på något sätt överför sin kraft direkt till kroppen och får varenda nerv att stå på helspänn.

Och så ännu en explosion. En till. Och ännu en.

Nu har jag tappat räkningen. En kort paus.

Min fru och jag bestämmer oss för att gå ut och titta för att försäkra oss om att explosionerna inte sker alldeles i närheten.

Plötsligt – en ljusblxt från en explosion!

Instinktivt börjar jag räkna.

ETT. TVÅ. TRE. Fyra. Fem ... Explosion ... Märkligt nog känner jag genast en lättnad. Av

tiden mellan ljusblixten och ljudet från explosionen kan man dra slutsatsen att den måste ha inträffat ganska långt bort.

Sedan läser jag i telefonen: ”Kiev är under attack. Allt kommer: Iskander, Zircon, Banderol, kryssningsrobotar ...”

Genast inser jag att det kommer att bli ännu en orolig natt. Och i det ögonblicket inser jag också att jag måste samla mig. Mina två barn och min fru tittar på mig.

Jag tar mig samman. En kort bön. Och sedan beslutet att vi går och lägger oss igen.

MORGON. När jag öppnar ögonen är det första jag gör att tacka Gud för att han har bevarat mitt liv, mina närmastes liv och till och med mitt hem. Först därefter inser jag att jag inte känner mig utvilad alls.

ÄNNU EN SVÅR natt har gått. En svår natt – ett tungt uppvaknande. Den första tanken är att stanna hemma och

sova åtminstone några timmar till. Men så minns jag.

JAG MINNS LÖFTENA jag gav dagen innan. Löftet till Oleh. Till Serhii. Och till de andra som ivrigt väntar på sina biblar. Finns det något mer värdefullt än Guds ord? Finns det något annat som kan ge tröst och frid mitt under ett krig, om inte den heliga Skrift?

Det är det som motiverar oss att fortsätta framåt. Det är det som ger oss kraften och viljan att fortsätta tjäna. Vi har en skatt. Vi har hopp.

Vi vet att även om våra liv här på jorden plötsligt skulle ta slut, väntar Herren på oss i evigheten. Men hur många av de människor som lever i Ukraina i dag har samma hopp? De som också hör och ser explosionerna. De som ständigt söker skydd. De som längtar efter att deras nära och kära ska återvända från fronten.

VI PÅ UKRAINAS bibelsällskap hör till dem som, med Guds hjälp och i samarbete med kyrkor och olika organisationer, kan bära detta hopp in i människors liv – liv som annars kan tyckas helt utan hopp.

Kan vi tvivla? Ja. Men har vi rätt att stanna? Absolut inte.

VI ÄR DJUPT tacksamma för var och en av er som gör det möjligt för oss att dela Guds ord här i Ukraina. Tack för era otroligt långa armar, för genom era händer kan ni nå fram till varje människa i Ukraina som får ta emot ett exemplar av Bibeln. Även om ni rent fysiskt befinner er långt borta är vi vittnen till att Ukraina finns i era hjärtan. Och vad kan vara närmare än att finnas i någons hjärta?

DÄRFÖR VILL vi uppmana er: Snälla, sluta inte! Personligen, och på hela teamet vid Ukrainas bibelsälls kaps vägnar, vill jag uppmuntra er, för vi ser frukterna av ert stöd med egna ögon.

Era böner och era gåvor förändrar redan livet för tusentals och åter tusentals ukrainare.

De förändrar inte bara deras liv här på jorden utan, viktigast av allt, deras eviga framtid.

VÅRT INNERLIGA TACK till var och en av er som gör detta möjligt! / Yurii

Återkommande attacker luftvägen förvandlar nätterna i Kiev till skräckscenarion. Stressen är utmattande.

Yurii Petrenko arbetar för Ukrainas bibelsällskapet och berättar med egna ord om ett dygn i Kiev.

Bibeläventyret översätter

från text till upplevelse

– Förr drömde jag om att översätta Bibeln för onådda folk i djungeln. Nu gör jag ungefär det: utbildar instruktörer för att göra Bibeläventyr för mellanstadiebarn!

TEXT: ANDREAS HULTSTEN BILD: OLOF BRANDT

BIBELÖVERSÄTTARE översätter grundtexten till begripliga ord. Bibeläventyret översätter genom att göra Bibelns centrala berättelser och tankegångar begripliga, levande och lätta att minnas för nya generationer.

EN ELEV i årskurs 4 på Skattkärrsskolan uttryckte det fint: "Jag tycker det är roligt med Bibeläventyret för man lär sig så mycket som man inte visste innan. Alltså man lär sig väldigt mycket. Man lär sig flera tusen år bakåt i tiden. Så kan man jämföra med den tiden vi har i dag och då är det en väldigt stor skillnad."

EN FRESTELSE i allt översättningsarbete är att förenkla för mycket. Men barn är kompetenta och lär sig nya ord och begrepp om de får hjälp att

förstå dem. Exempelvis: *Synd* – att vända ryggen åt Gud, missa målet. *Be* – samtala med Gud. *Messias* – kungen från Gud. *Helig Ande* – Gud i hjärtat. Eftersom undervisningen är icke-konfessionell säger vi inte "Så är det", utan "Så står det i Bibeln och man kan tänka olika om det."

FÖR ATT ÖVERSÄTTA Bibelns berättelser till dagens tioåringar använder vi flera sinnen. I stället för att bara berätta att Israels folk gick genom Röda havet får eleverna uppleva händelsen. Berättelsen tar form på klassrummets karta med skyltar för olika platser. Eleverna tågar ut ur Egypten, formar Röda havet med sina armar och går, med Mose i spetsen, mellan "vågorna". Sedan förstärks minnet genom en rörelse, ett nyckelord i elevhäftet och ett

klistermärke på tidslinjen. Det är samma berättelse – men översatt till elevernas värld genom en gemensam upplevelse.

JOHAN WISENIUS, nyss rektor på Skattkärrsskolan, skrev: "Bibeläventyret är fantastiskt för elever på mellanstadiet, eftersom det gör Bibelns berättelser levande på ett spännande sätt. Eleverna får en djupare förståelse och lär sig samtidigt om religion på ett roligt sätt som är kopplat till Lgr 22!"

Elevernas referensramar skiljer sig från livet på Bibelns tid, men när de får uppleva berättelserna upptäcker de att människors längtan, rädslor, glädje och hopp är de samma.

BIBELSÄLLSKAPETS uppdrag är att göra Bibeln översatt, känd, spridd och använd. En ny svensk bibelöversättning är

ett viktigt steg, men arbetet slutar inte när texten är tryckt. Nya generationer behöver få möta Bibelns berättelser och centrala tankegångar på ett levande och engagerande sätt – en översättning från text till upplevelse och förståelse.

JAG HOPPAS att barnen inte blir en onådd folkgrupp, utan att Bibeläventyret också i framtiden får hjälpa församlingar och lärare att översätta Bibelns berättelser och centrala tankegångar till nya generationer.

I Paulus fotspår

– res med Bibelsällskapet till Grekland

Våren 2025 reste 43 Bibeläventyrsinstruktörer och andra intresserade till Grekland för att lära sig mer om Paulus och om Nya testamentets samtid. Resan blev så uppskattad att vi nu gör om den. Välkommen på upptäcktsfärd i Paulus värld, från Thessaloniki i norr till Aten och Korint i söder.

RESAN BLEV en oförglömlig upplevelse. Det blev en fin gemenskap med deltagare från många olika kyrkor och samfund. För många av deltagarna fungerade resan som en fortbildning i uppdraget som Bibeläventyrare, för samtliga var det ett tillfälle att fördjupa sig i Bibelns värld – oavsett kyrklig bakgrund. I ekumenikens anda fick vi en påminnelse om hur rik och mångfacetterad kyrkan är.

VÅREN 2027 anordnar Bibelsällskapet en ny, liknande resa. Vi flyger till **Thessaloniki** och följer Paulus väg söderut. I **Aten** ser vi **Arcopagen**, där Paulus höll sitt berömda tal till atenarna, och besöker det mäktiga **Akropolis**. En annan av resans höjdpunkter är när vi besöker det antika **Korint**. Där firar vi nattvard i skuggan av mullbärsträden. Resenärer beskrev stunden som att Paulus själv kunde ha stått bredvid i lovsången.

DÄRUTÖVER FÅR vi till exempel uppleva **Korintkanalen**, borgen **Mykene** från 1500 f.Kr., gamla huvudstaden **Nafplion**, den antika teatern i **Epidaurus** och hamnen **Kenkrea**, varifrån Paulus reste vidare. Guidningen sker av en kunnig och erfaren svensktalande guide.

VI SER FRAM emot denna grekiska upptäcktsfärd – som redan förra året visade sig vara en resa rakt in i hjärtat av den värld som Paulus verkade i. Nu lägger vi dessutom till Thessaloniki för att få ännu mer fokus på Paulus och Nya testamentet. När vi dyker ner i de nytestamentliga texterna blir det även ett utforskande av den nya översättningen NT 2026.

VI SOM LEDER resan är Sofia Springare och Andreas Hultsten, som båda jobbar för Bibelsällskapet/Bibeläventyret. Anmäl ditt intresse för resan via QR-koden, eller bibelsallskapet.se/resor så får du snart mer information om datum, resmål och priser. Vi reserverar oss för mindre justeringar av programmet.

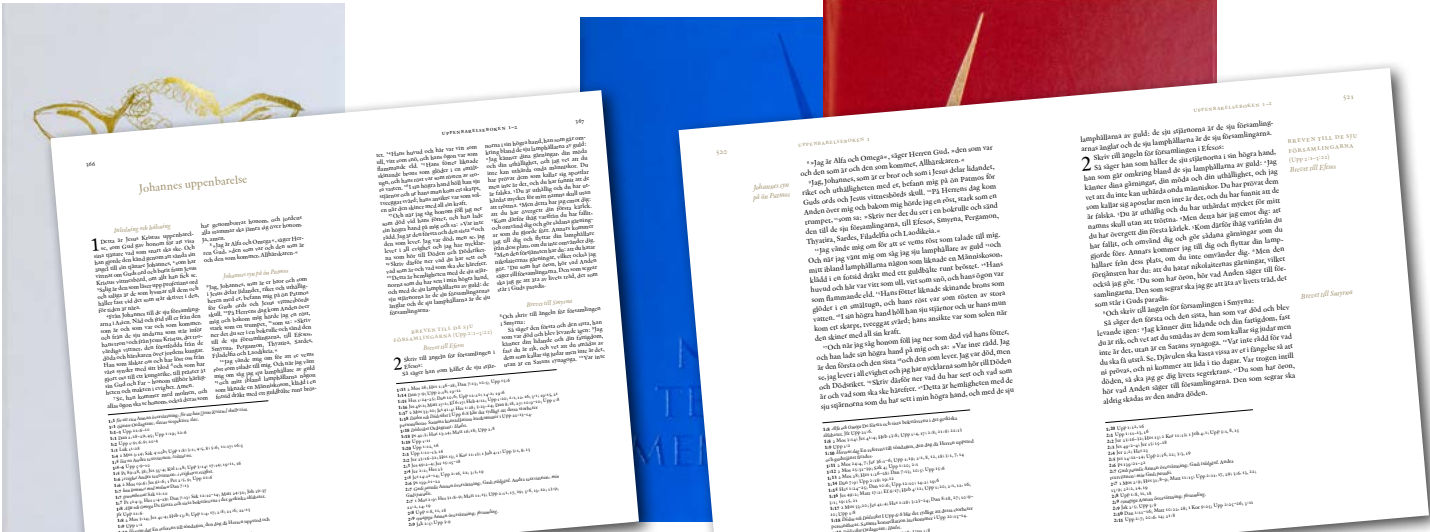
VARMT VÄLKOMMEN!

En plakett till minne av Paulus predikan på Arcopagen

Kenkrea
– hamnen varifrån Paulus reste vidare

Bibelsällskapetets förlag presenterar ...

Det är flera kristna bokförlag som ger ut NT 2026. I skrivande stund finns det hela 53 olika utgåvor med NT 2026 och Bibel 2026 (som inkluderar GT från Bibel 2000). Bibelsällskapetets förlag ger ut tre utgåvor av NT 2026. En mjukpärm med vanlig tvåspaltssättning och två utgåvor med romansättning med rubrikerna i marginalen.

OMSLAGET PÅ utgåvan med tvåspalt är designat Sara Woodrow. Det är ljusgrått mjukband med ett lamm i guld på framsidan.

– Lammet anspelar både på Kristus, det slaktade lammet och på oss människor, som lamm i behov av en herde.

Texten är satt, som tidigare nämnts, i traditionell tvåspalt.

UTGÅVORNA MED romansättningen är designad av konstnären Michel Östlund. Han beskriver designen såhär:

– Ett snitt, en öppning, en port till det inre. Detta verk, inspirerat av Jesus sår som en symbol för livets seger över döden, utforskar sprickan där anden möter materien. Det är en berättelse om att våga öppna sig, om den inre resans nödvändighet och om den sanning som bara kan födas genom förvandling. När vi vågar se in i det öppna, möter vi inte bara Gud – vi möter oss själva, återuppståndna i ett nytt ljus.

Det speciella med denna utgåva av NT 2026 är att rubrikerna är placerade i marginalen. Anledningen är att rubriker inte

förekommer i den grekiska grundtexten. Genom att placera dem i marginalen får grundtextens struktur träda fram tydligare, samtidigt som rubrikerna fungerar som en diskret hjälp för läsaren att orientera sig.

FÖRUTOM BIBELTEXTEN innehåller alla tre utgåvor

- Noter och hänvisningar
- Ordförklaringar
- Teckenförklaringar
- Kort historik om Bibeln på svenska
- Bibelläsningstips
- Hitta rätt i Nya testamentet – en bibelläsningssguide
- Bibelläsningsplaner
- Kartor

sedan den 1 september. Kvarvarande lager av utgående sortiment kommer att reas ut under hösten och skickas från Uppsala. Kunder som handlar varor både från Bibelsällskapetets förlag och andra förlag kan få två olika försändelser. Fraktkostnaden är dock endast en.

som många känner, går vidare till en ny tjänst.

Magnus har arbetat i Bibelbutiken i drygt nio år och har uppskattat att få arbeta med Bibeln och att göra den tillgänglig.

– Jag vill rikta ett stort tack till alla kunder som jag har fått glädjen att möta genom åren. Nu ser jag fram emot att få läsa NT 2026 under hösten, säger han.

I OCH MED den minskade personalstyrkan så är den fysiska butiken i Uppsala stängd

Här kan du beställa information och material från Bibelbutiken

NT 2026, blå, konstskinn
Romansättning med rubrikerna i marginalen. Omslag av konstnären Michel Östlund. Två märkband. Konstskinn. Format: 170x215 mm.
Pris: 329 kr

NT 2026, röd, hårdband
Romansättning med rubrikerna i marginalen. Omslag av konstnären Michel Östlund. Två märkband. Format: 170x215 mm.
Pris: 249 kr

NT 2026, lammet, flexband
Omslag illustrerat av konstnären Sara Woodrow. Två märkband. Format: 140x215 mm.
Pris: 179 kr

NT 2026, blå, konstskinn
Numrerad utgåva
De 100 första exemplaren av den blå utgåvan kommer numrerade med ett memorandum. Överskottet går till bibelarbetet i världen.
Pris: 1 000 kr

Köp NT 2026 hos Bibelsällskapet och ge Bibeln vidare.
För varje exemplar går **10 kronor** till bibelarbetet i världen.

Årets julkort

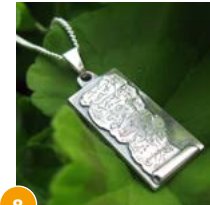
Årets julkort 2026 – 10-pack
Bild på den heliga familjen samt julevangeliet från NT 2026. Målad av konstnären Sara Woodrow. 185 x 132 mm, altavvikning, guldfoliering. Plats att skriva hälsning på baksidan. Beräknas komma i oktober.
Pris: 100 kr

Vita kuvert till julkort 10-pack. Pris: 40 kr

Jona bok genom nålsögat
Erika Cyrrillus arbetade i sju år med att brodera varje vers ur Jona bok. Det resulterade i 61 tavlor. Nu ger vi ut hennes bok som visar alla tavlorna, med tillhörande reflektion. Fyra akademiska essäer kompletterar och fördjupar bilden av Jona. Format: 215x275 mm.
Pris: 399 kr

Nyhet!

Välsignelsesmycke inklusive ask
Kopia av en silverrulle med välsignelsen. 23x10 mm i äkta silver, kedja är 450 mm i nysilver.
Pris: 999 kr

Bibelbutiken

Se hela vårt sortiment på www.bibelbutiken.se • butik@bibeln.se • 018-18 63 30

Ja tack, jag beställer följande:

1 ____ NT 2026 , blå	5 ____ Årets julkort, 10-pack
2 ____ NT 2026, röd	6 ____ Kuvert till julkort, 10-pack
3 ____ NT 2026, lammet	7 ____ Jona bok genom nålsögat
4 ____ Numrerad utgåva av NT 2026	8 ____ Välsignelsesmycke

Jag vill bidra till bibelarbetet med en gåva

☐ 50 kronor ☐ Valfritt belopp _____

Klipp ur och sänd talongen till:
Bibelsällskapet, Bangårdsgatan 4 A, 753 20 Uppsala

Namn _____

Adress _____

Postnr _____ Ort _____

Mobil _____

Mejl _____

Fraktkostnad och expeditonsavgift 79 kr tillkommer. Reservation för slutförsäljning. Talongen giltig till 2026-12-31.

Du kan även beställa på www.bibelbutiken.se eller ringa 018-18 63 30

NT 2026 i toner och på scenen

DET HAR VARIT många aktörer som önskat få tillgång till NT 2026 inför lanseringen den 24 september i samband med Bokmässan i Göteborg. Utöver sju förlag som kommer att ge ut texten i tryckt form har också scenkonstnärer och tonsättare hört av sig.

NIKLAS Y HALLMAN framför hela Markusevangeliet på Göteborgs Konserthus den 26 och 27 september. Under två och en halv timme tas publiken med in i Markus värld – ord för ord – och han gör det utan manus i handen. På webbplatsen beskrivs föreställningen *Här Börjar Evangeliet* med orden: ”Snabbt, rätt, poetiskt och oförutsägbart.”

ÄVEN ETT ANTAL tonsättare har fått tillgång till bibeltexten. Som nämns i artikeln om NT 1526 uruppfördes en tonsättning av Symeons lovsång med text från NT 2026 redan den 15 augusti. I samband med Bokmässan kommer drygt 30 bibelvisor att släppas – med text ur den nya översättningen. Någon av dessa kommer att finnas i inspelad form på Spotify. Dessutom har Kyrkosångsförbundet i Svenska kyrkan i Stockholms stift beställt ett antal tonsättningar.

Materialtips

RÄKNA STJÄRNORNA
Innehåller några av Bibelns mest kända och citerade texter med enkla teckningar för färgläggning. 10:-/st (gratis för stödförsamlingar).

HITTA RÄTT I BIBELN
Miniguide som hjälper läsaren att hitta i Bibeln. Gratis.

För mer tips på gratis bibelmaterial för församlingar: Ring 018-18 63 30 eller mejla info@bibeln.se.

Bibel 2026 på bibeln.se

Bibelsällskapet uppdrag kan sammanfattas med göra Bibeln tillgänglig. Bibelordet bör därför även finnas i digital form. Under hösten har Bibelsällskapet medarbetare arbetat hårt med att säkerställa att NT 2026 går att läsa digitalt. Den utgåva som publiceras innehåller såväl NT 2026 som den gamla testamentliga delen ur Bibel 2000 inklusive apokryferna. Utgåvan kallas Bibel 2026 och blir tillgänglig från den 24 september kl 11 på bibeln.se – samtidigt som lanseringen äger rum på Bokmässan i Göteborg.

Vinnare av korsordet i Bibel 2/2026

Rätt svar på bibelkrysset i förra numret av tidningen var: "Svensk bibelutgåva" och "Skinsband". Vinnare:
1. Birgitta Selander, Alingsås
2. Margareta Levin, Johaneskov
3. Birgitta Jakobsen, Göteborg
Stort grattis till alla vinnare! Era böcker kommer på posten.

Olika sätt att ge en gåva till Bibelsällskapets arbete.

PG
BG

PG 90 06 26-3
BG 900-62 63

KOLLEKT
Kontakta Lotta Ring för info om ändamål.

AUTOGIRO
Bästa formen för givande. Beställ talong för avtal på 018-18 63 30 eller info@bibeln.se

TESTAMENTE
Beställ folder med tips och råd.

SWISH
900 62 63

ONLINE
Skänk en gåva via bibelbutiken.se

Lansering NT 2026

Under hösten anordnar Bibelsällskapet en rad evenemang i samarbete med lokala ekumeniska råd. Fler datum kan tillkomma. Håll dig uppdaterad via tidningen och på www.bibelsallskapet.se

September

24–27 Bokmässan och andra evenemang i Göteborg

Oktober

- Mission i Sverige, EFS, Uppsala
- 3–5 Ekumenisk bibelfest, Linköping
- 5–6 Exegetiska dagar, Örebro
- Kvällsföreläsning S:ta Birgitta kyrka, Knivsta, Svenska kyrkan
- Öppen föreläsning på Johannelunds teologiska högskola, Uppsala
- Inspirationsträff om Upptäck Bibeln. Stiftelsen Fjellstedtska skolan, Uppsala
- Ekumenisk fest och bibelläsning på Forumtorget, Uppsala
- 10 *Ny översättning – nya insikter*. Bibeldag i Lötenkyrkan, Uppsala
- 10 Bibelmaraton samt bibelstudium om NT 2026. Botkyrka pingst, Botkyrka
- 11 Predikan i gudstjänsten och mottagande av NT 2026, Missionskyrkan, Uppsala
- 13 *Bibeln som "Wellnes"-litteratur?* Bibeldag Lidköpings kristna samarbetsråd. Missionskyrkan, Lidköping
- 13 *Nya testamentet i förnyad språkdräkt*. Bibeldag Lidköpings kristna samarbetsråd. Pingstkyrkan, Lidköping
- 13 *Ni har förstört julen! – Vad händer när Bibeln översätts på nytt?* Föreläsning på stadsbiblioteket, Uppsala
- 14 Ekumenisk dag, Bor
- 15 Föreläsning om NT 2026. Dagledigträff, Huskvarna Allianskyrka
- 15 Ekumenisk samling om NT 2026, Norrahammar
- 17 *Riktad*, EFS, Helsingborg
- 17 Ekumenisk gudstjänst i St Olai kyrka, Norrköping
- 18 Medverkan i gudstjänsten Ansgari kyrkan, Jönköping
- 18 Medverkan i gudstjänsten Sofiakyrkan, Jönköping
- 18 Föreläsning för Unga vuxna i Korskyrkan, Jönköping
- 21 Föredrag, Abrahamsbergskyrkan, Svenska kyrkan, Stockholm
- 22 Föredrag, Uppsala kristna råds öppna förhandlingar, Uppsala
- 23–24 Medverkan vid Bokmässan, Helsingfors
- 28 Bibelstudiekväll, Filadelfiakyrkan, Stockholm
- 31 Panelsamtal, Lund

November

- 3 Föreläsning om Nya testamentet 500 år och NT 2026, Svenska kyrkan, Storvreta
- 10–12 Medarbetarkonferensen, Enköping, EFK
- 11 Fortbildning, Härnösands stift, Svenska kyrkan, Sundsvall
- 11 Föreläsning om NT 2026, Svenska kyrkan, Nordingrå.
- 12 *Ni har förstört julen! – Vad händer när Bibeln översätts på nytt?* Föreläsning på Luleå stadsbibliotek, Luleå
- 12 Föreläsning *Ny översättning – nya insikter*, EFS-kyrkan Luleå
- 13–14 Bibeldagar i norr, stort program över två dagar. Program och anmälan. Älvsbyn.
- 15 Medverkan i Domkyrkan, Luleå
- 15 Ekumenisk gudstjänst och föreläsning. Elimkyrkan Gammelstad.
- 15 Medverkan i Öjeby kyrka, Piteå
- 17 *Ord som bär: Bibeln, språket och våra gemensamma berättelser*. Konferensdag på Hanaholmen, Finland.
- 17 *Ordets gudstjänst* – Gemensam ekumenisk gudstjänst. Sankt Jakob aposteln kyrka, Helsingfors
- 18 Program i Johannes församling, Helsingfors
- 22 Föreläsning om NT 2026, Hässelby
- 29 Utdelning av NT 2026 till gudstjänstbesökare i Svenska kyrkan
- 30 Föredrag, Svenska kyrkan, Växjö

Bibeläventyrets kalender

29 september 10.00–11.00

Webbinarium för nyfikna i samarbete med Luleå stift

12–14 oktober

Instruktörskurs Bibeläventyret, Nya testamentet. Strandhem, Örkelljunga

21 oktober 11.00–12.00

Webbinarium för intresserade

5 november 12.00–13.00

Webbinarium för intresserade

9–12 november

Instruktörskurs Bibeläventyret, Gamla testamentet. Helsingfors folkhögskola, Horred

Information och anmälan till höstens webinarium.

Jag önskar information eller material:

- ☐ Jag vill bli stödmedlem i Bibelsällskapet för
 - ☐ 200:- per år, eller ☐ 1 500:-, livslångt medlemskap
- ☐ Jag vill få tidningen BIBEL 4 ggr/år
- ☐ Jag vill bli fast givare varje månad via autogiro
- ☐ Jag beställer folder om Bibeläventyret, antal: _____
- ☐ Jag önskar beställningsblad för gåvogram Högtid/Minne
- ☐ Jag önskar information kring att skriva testamente
- ☐ Jag beställer *Hitta rätt i Bibeln*, en hittlista med verstips
- ☐ Jag är intresserad att bli KNT-prenumerant och få kommande volymer till rabatterat pris i brevlådan
- ☐ Jag vill ha ett gratis bokmärke med bibelord

Klipp ur och sänd talongen till:
Bibelsällskapet, Bangårdsgatan 4A, 753 20 Uppsala

Namn _____

Adress _____

Postnr _____ Ort _____

Tel _____ Mobil _____

Mejl _____

Förbönen under den ekumeniska högtidsgudstjänsten leddes av Pastor Britta Bolmenäs, Ekumeniakyrkan, Broder Pierre-André Mauduit OP, Katolska kyrkan, och Biskop emeritus Åke Bonnier, Svenska kyrkan.

En resa i tiden när Nya testamentet firade 500 år

Det är en ljummen sensommarkväll. Jag befinner mig på taket till Stockholms kulturhus. Språkvetaren Henrik Williams läser *Kärlekens lov* ur första Korinthierbrevet. Publiken lyssnar andäktigt. Läsningen sker på 1500-talssvenska. Språkmuseet ordnar fest lördagen den 15 augusti med anledning av att det är exakt 500 år sedan Nya testamentet på svenska trycktes. Firningsämne är svenska språket. NT 1526 är den första spridda svenska texten. Jag blir djupt berörd av att de lagt sitt arrangemang 19.30, för att alla vi som firat den ekumeniska högtidsgudstjänsten i Storkyrkan kl 18.00 ska hinna dit.

TEXT: ANDERS GÖRANZON, GENERALSEKRETERARE SVENSKA BIBELSÄLLSKAPET **FOTO:** OLOF BRANDT

DESSFÖRINNAN ERBJÖD Bibelsällskapet i samarbete med flera andra ett rikt program i och runt Storkyrkan. Kammarspelet *Mäster Olof och ordet*, föredrag om NT 1526 och hur det kom till, boksläpp av två böcker samt möjlighet för dem som ville besöka den källarlokal på Själagårdsgatan där NT 1526 trycktes.

EN BESTÅENDE känsla hos mig är att jag också fick göra ett besök i 1500-talet denna festdag, i en tid då det katolska Sverige stod på tröskeln till reformationen. Denna första översättning av Nya testamentet till svenska kom året före reformationsriksdagen i Västerås 1527. Det var inte bara ett reformationsprojekt.

KÄNSLAN AV närvaro i 1500-talet förstärktes i den ekumeniska högtidsgudstjänsten. Vi fick höra musik från 1500-talet och även här lästes en bibeltext på 1500-talssvenska. Storkyrkan hade redan funnits flera hundra år när översättningen kom. Min upplevelse var nästan att jag var med då.

TILLBAKA TILL 2000-talet. I gudstjänsten uruppfördes också en tonsättning av Symeons lovsång med text från den kommande

översättningen – NT 2026. Det var första gången som den texten hördes i en gudstjänst. Mitt i firandet av det som skedde på 1500-talet blickade vi också framåt.

Och vi var inte ensamma om att fira detta 500-årsjubileum. Under dagen skedde ett parallellt firande på Sergels torg i Stockholm. Det arrangerades av Brevlådemissionen under parollen: *Bibelfesten*.

ÄVEN RUNT om i landet firades NT 1526. Ofta i ekumenisk anda – exempelvis i Bibelns värld i Starby, där bland andra Björn Ranelid medverkade med föredrag om det svenska språket.

Henrik Williams höll ett föredrag om NT 1526 under eftermiddagen och läste ur densamma på kvällen.

